

Handläggare
Alva Persson

Yttrande över remiss från Regeringskansliet, Justitiedepartementet avseende betänkandet *En effektivare kontaktförbudslagstiftning – ett utökat skydd för utsatta personer (SOU 2024:13)*

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att godkänna upprättat förslag till yttrande och översända detsamma till Regeringskansliet, Justitiedepartementet.

Sammanfattning

Lunds kommun har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet *En effektivare kontaktförbudslagstiftning – ett utökat skydd för utsatta personer (SOU 2024:13)*.

Kommunkontorets bedömning är att betänkandet adresserar flera frågor som är av stor angelägenhet för Lunds kommuns trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete. Flera av betänkandets förslag bedöms kunna bidra till att stärka de lokala förutsättningarna för detta arbete, inte minst när det kommer till arbetet med att förebygga och bekämpa våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor.

Arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning är att förslagen avseende en utvidgad underrättelseskyldighet till socialnämnden kommer att bidra positivt till nämndens uppsökande verksamhet liksom förbättra möjligheterna att komma i kontakt med enskilda i behov av stöd.

Dessa bedömningar har sammanställts i upprättat förslag till yttrande, vilket kommunstyrelsen föreslås besluta att godkänna liksom till Regeringskansliet översända som sitt eget.

Underlag för beslutet

- Kommunkontorets tjänsteskrivelse 2024-05-07 Yttrande över remiss från Regeringskansliet, Justitiedepartementet avseende betänkandet En effektivare kontaktförbudslagstiftning – ett utökat skydd för utsatta personer (SOU 2024:13)
- Förslag till yttrande, 2024-05-13
- Protokollsutdrag arbetsmarknads- och socialnämndens myndighetsutskott 2024-05-06 § 168 Yttrande till kommunkontoret angående remiss av SOU 2024:13
- Arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande
- Arbetsmarknads- och socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-29 Yttrande till kommunkontoret angående remiss om kontaktförbud
- Protokollsutdrag arbetsmarknads- och socialnämnden 2024-04-17 § 76 Uppdrag åt myndighetsutskottet att besvara remiss avseende betänkandet En effektivare kontaktförbudslagstiftning
- Missiv till remiss från Regeringskansliet, Justitiedepartementet avseende betänkandet En effektivare kontaktförbudslagstiftning – ett utökat skydd för utsatta personer (SOU 2024:13)
- *En effektivare kontaktförbudslagstiftning – ett utökat skydd för utsatta personer* (SOU 2024:13)

Ärendet

Bakgrund

Lunds kommun har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet *En effektivare kontaktförbudslagstiftning – ett utökat skydd för utsatta personer* (SOU 2024:13). Lunds kommun har särskilt ombetts inkomma med synpunkter på betänkandets förslag avseende ökad underrättelseskyldighet till socialnämnden. I denna del har synpunkter inhämtats från arbetsmarknads- och socialnämnden. Lunds kommun har utöver detta valt att yttra sig mer generellt om betänkandet i sin helhet, eftersom det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet är högt prioriterat i kommunen, och det lokala arbetet med dessa frågor är beroende av goda förutsättningar från nationell nivå.

Betänkandets uppdrag har i huvudsak varit att se över kontaktförbudslagstiftningen i syfte att säkerställa att denna i så hög grad som möjligt tillgodoser intresset av att förebygga och ge skydd till främst kvinnor och barn som är utsatta för våld och andra kränkningar i nära relationer. I uppdraget har ingått att utvärdera tillämpningen av lagen och ta ställning till om den är ändamålsenligt utformad samt om möjligheterna till att meddela kontaktförbud bör utvidgas.

Uppdraget har också omfattat att ta ställning till om straffskalan för barnfridsbrott bör skärpas samt överväga för- och nackdelar med att skärpa maximistraffet för grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning. Slutligen har betänkandet haft i uppdrag att lämna författningsförslag som tydliggör att anstiftan och medhjälp till brott samt i förekommande fall försök, förberedelse och stämpling till brott kan ingå i de särskilda brotten hedersförtryck och grov fridskränkning respektive grov kvinnofridskränkning.

Kommunkontoret har tagit fram ett förslag till yttrande, i vilket arbetsmarknads- och socialnämndens ställningstagande har inarbetats.

Föredragning

Kommunkontorets bedömning är att betänkandet adresserar flera frågor som är av stor angelägenhet för Lunds kommuns trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete. Flera av betänkandets förslag bedöms kunna bidra till att stärka de lokala förutsättningarna för detta arbete, inte minst när det kommer till arbetet med att förebygga och bekämpa våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor.

Nedan redogörs kortfattat för kommunkontorets och arbetsmarknads- och socialnämndens synpunkter. Bedömningar och ställningstaganden återfinns i sin helhet i det förslag till yttrande som upprättats.

Kommunkontorets bedömning är att betänkandets förslag kring utökade möjligheter att utfärda kontaktförbud generellt sett är bra och innebär viktiga förstärkningar av skyddet för brottsoffer. Samtidigt bedöms betänkandets förslag om att **inte** utvidga tillämpningsområdet för kontaktförbud avseende den gemensamma bostaden sakna en tillräcklig motivering.

Vidare är kommunkontorets bedömning att betänkandets förslag kring tillämpningen av elektronisk övervakning i samband med kontaktförbud är väl avvägda, samtidigt som behovet av att fortsatt utreda andra metoder som kan bidra till ett bättre skydd för personer utsatta för allvarliga brott i nära relationer.

Betänkandets förslag för att bidra till en mer effektiv och ändamålsenlig handläggning i ärenden som rör kontaktförbud bedöms av kommunkontoret bland annat kunna bidra till att stärka rättigheterna för barn i deras kontakt med rättsväsendet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden välkomnar för sin del betänkandets förslag om utvidgad underrättelseskyldighet till socialnämnden. Åtgärden antas kunna bidra positivt till nämndens

uppsökande verksamhet samt förbättra möjligheterna att komma i kontakt med enskilda våldsutsatta och våldsutövare och erbjuda dem stöd- och hjälpinsatser.

Slutligen är kommunkontorets bedömning att de skärpningar och förtydliganden som föreslås av betänkandet i relation till straffskalan för vissa brott är viktiga. Däremot framgår det inte tillräckligt tydligt i utredningen varför maximistraflet för fridskränkingsbrotten inte bör höjas.

Kommunstyrelsen föreslås besluta att godkänna det upprättade förslaget till yttrande och avge detsamma till

Beredning

Ärendet har beretts av kommunkontoret efter inhämtande av yttrande från arbetsmarknads- och socialnämnden.

Barnets bästa

Betänkandets föreslagna åtgärder berör barn, vilket återspeglas i detsamma. Betänkandets förslag om att utvidga rätten till offentligt biträde för förbudspersoner under 18 år samt att införa en särskild företrädare för skyddspersoner under 18 år i ärenden om kontaktförbud skulle kunna bidra till att stärka skyddet för barnets rättigheter i mötet med rättsväsendet. Relevanta artiklar från barnkonventionen som berörs är:

- Artikel 3 – Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.
- Artikel 12 – Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.
- Artikel 40 – Barn som anklagas för brott, eller har blivit dömt för en straffbar handling, har rätt att behandlas rättvist och respektfullt, få juridiskt stöd samt återanpassas i samhället.

Ytterligare prövning avseende barnets bästa i förhållande till beslutsförslaget att avge yttrande har därför inte bedömts vara nödvändig.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Kommunkontoret

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-05-07

Sida
5 (5)
Diarienummer
KS 2024/0311

Christoffer Nilsson
Kommundirektör

Vesna Casitovski
Kanslichef

Beslutet skickas till

För kännedom:

Regeringskansliet, Justitiedepartementet

Kommunkontoret, avdelningen för ledningsstöd

Kommunkontoret, avdelningen för hållbar tillväxt

Arbetsmarknads- och socialnämnden